

اظهار نظر کارشناسی درباره: «طرح الحاق یک تبصره به قانون محل مطب پزشکان»

مقدمه

به موجب ماده واحده قانون محل مطب پزشکان، فعالیت شغلی پزشکان و صاحبان حرف وابسته در ساختمان‌های مسکونی و تجاری ملکی و اجاره‌ای بلامانع است که در تاریخ ۲۰/۱۰/۱۳۶۶ به تأیید شورای نگهبان رسیده و اجرا شده است. تعدادی از نمایندگان مجلس با استناد به اینکه برخی پزشکان در منزل مسکونی خود واقع در آپارتمان‌ها و مجتمع‌های مسکونی اقدام به دایر نمودن مطب نموده و موجب تردد زیاد بیماران و ایجاد مزاحمت برای سایر ساکنین آن مجتمع می‌شود، ضرورت کسب رضایت تمامی ساکنین مجتمع‌های مسکونی مذکور را با الحاق یک تبصره به این ماده واحده مطرح کرده‌اند.

مشخصات طرح

دوره نهم - سال سوم

شماره ثبت:

۵۰۱

بررسی کارشناسی

هرچند دایر بودن مطب در مجتمع‌های با کاربری مسکونی، در برخی موارد برای ساکنین سایر واحدها که در آن محل زندگی می‌کنند، احتمالاً موجب بروز مشکلاتی از قبیل تردد بیماران و مسائل مرتبط به آن شده است ولی دارای مزایایی است که نباید بی‌اهمیت قلمداد شود کما اینکه با تصویب این طرح همین مزایا تبدیل به معضلاتی در نظام ارائه خدمات بهداشتی - درمانی خواهند شد. این موضوع می‌تواند هم از جهت تأثیری که بر حقوق عمومی مردم می‌گذارد و هم از بابت تأثیر آن بر هزینه‌های بهداشتی - درمانی، عدالت، دسترسی به خدمات، آلودگی و ترافیک شهر مورد بررسی قرار گیرد که در زیر به اهم آن پرداخته شده است.

شماره چاپ:

۱۱۵۹

تاریخ چاپ:

۱۳۹۳/۶/۱۱

معاونت پژوهش‌های
اجتماعی - فرهنگی
دفاتر: مطالعات اجتماعی

مطالعات زیربنایی
مطالعات حقوقی

محاسن

۱. کمک به تأمین آسایش و امنیت ساکنین مجتمع‌های مسکونی که پزشک یا پزشکانی در آن مجتمع مطب خود را دایر کرده‌اند.

۲. افزایش میزان درآمد دولت و شهرداری.

معایب

۱. با توجه به اینکه مشاغل خدماتی از جمله دفاتر اسناد رسمی، وکلا و برخی دیگر از جمله مشاغل آموزشی و فرهنگی نیز اجازه تأسیس محل کار در املاک با کاربری مسکونی را دارند مستثنای ساختن پزشکان و مشروط کردن تأسیس مطب به اخذ رضایت کلیه ساکنین عادلانه نیست.

۲. طبق بررسی به عمل آمده از سوی سازمان نظام پزشکی، در حال حاضر تعداد زیادی از مطب‌ها در ساختمان‌های با کاربری مسکونی واقع شده‌اند، که دارای همسایگانی از مشاغل مختلف اداری، آموزشی، تجاری و... هستند، که به صورت مجاز و یا غیرمجاز فعالیت می‌کنند. بدیهی است منوط کردن پزشکان به اخذ رضایت از ایشان شاید امری نامعمول و غیرمنطقی باشد.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۱۰۱۴۰۰۵

تاریخ انتشار:

۱۳۹۳/۹/۲

۳. در صورت ایجاد محدودیت در دایر کردن مطب در منازل مسکونی و تجمیع مطب پزشکان در مجتمع‌های درمانی، الزاماتی ایجاد خواهد شد که اولین نتیجه آن افزایش هزینه‌های سرباری مطب خواهد بود. با افزایش هزینه‌ها اولین گزینه، تحمیل هزینه به بیمار خواهد بود که با توجه به شرایط موجود و حجم قابل توجه سهم مردم از هزینه‌های سلامت در بخش سرپایی، تبعات زیادی به دنبال خواهد داشت. لازم به ذکر است از آنجایی که بر طبق قانون تعرفه پزشکان تابعی از سود سرمایه و استهلاک است و با بالا رفتن هزینه‌های خدمات، تعرفه‌های پزشکی نیز افزایش خواهد یافت.

۴. با توجه به الزام به اجرای طرح پزشک خانواده و نظام ارجاع در کل کشور در قوانین بالادستی و طراحی سطح اول پذیرش بیمار بر مبنای مطب پزشکان، تصویب این طرح به اجرای طرح فوق نیز لطمه خواهد زد.

۵. به دلایل فرهنگی انتظار می‌رود، گذاشتن شرط کسب رضایت از کلیه ساکنین، موجب فراهم ساختن بستر برخی سوءاستفاده‌های احتمالی از پزشکان و اذیت و آزار ایشان از جانب همسایه‌ها شود؛ نکته‌ای است که شهرداری تهران نیز درگیر آن بوده و به دلایل مشابه، در سال‌های اخیر تلاش کرده اخذ رضایت از همسایگان را در قوانین شهرسازی از دستورالعمل‌های خود حذف نموده و قوانین و مقررات را جایگزین آن نماید.

ابهامات

۱. اخذ رضایت تمامی ساکنان مجتمع، فقط برای مجتمع‌هایی فرض شده است که آن مجتمع‌ها در شهرهایی واقع شده‌اند که دارای طرح جامع شهری هستند، به عبارت دیگر، این پیشنهاد، نسبت به اخذ رضایت تمامی ساکنین مجتمع‌هایی که در سایر شهرهایی که احتمالاً دارای طرح جامع شهری نیستند مسکوت مانده است.

۲. این طرح در اجرا با چالش‌هایی روبرو خواهد شد. به طوری که برای بسیاری از سؤالات مطرح شده پاسخی ندارد، به طور مثال می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- پزشک باید از مالک رضایتنامه بگیرد یا ساکن؟ و اگر ساکن مد نظر باشد و ساکنین مستأجر باشند و به طور متوالی عوض شوند، آیا پزشک باید دائم دغدغه جلب رضایت همسایه‌ها را داشته باشد یا به امر خطیر طبابت بپردازد؟

- آیا این طرح، مطب پزشکانی که در یک مجتمع مسکونی واقع است و دارای یک راه عبوری مجزا و مستقل می‌باشد را هم شامل می‌شود و اگر آن راه مستقل جزئی از مشاعات ساختمان باشد تکلیف چیست؟ (زیرا مشاعات یک ساختمان و یا مجتمع مسکونی متعلق به تمامی ساکنین آن مجتمع می‌باشد)، یا تنها معبر مشترک را شامل خواهد شد؟

- اگر فرض شود که آن واحد ساختمانی، محل سکونت پزشک باشد و تنها در موارد خاص، پذیرای بیماران می‌گردد، باز هم تابع این حکم خواهد شد؟ و یا اینکه تنها شامل واحدهایی می‌شود که به‌عنوان مطب و در پاره‌ای از ساعات شبانه‌روز، به پذیرش بیماران اختصاص می‌یابد؟

- دوره زمانی حاکمیت رضایت‌نامه و قابلیت تمدید آن چگونه است؟ با جابجا شدن و نقل و انتقال یکی از همسایگان و حضور همسایه جدید تکلیف چیست؟ آیا اگر با وجود رضایت تمامی ساکنین، اتفاقی رخ بدهد که موجب تضرر همه یا یکی از ساکنین شود آیا این رضایت می‌تواند مانع رجوع شخص به مراجع قضایی شود؟

- در صورتی که مشاغلی از قبیل دفاتر پلیس +۱۰، دفاتر اسناد رسمی، مراکز پژوهشی و آموزشی ... در برخی واحدها فعالیت دارند، آیا کسب رضایت ایشان نیز ضرورت دارد؟

- آیا این حکم شامل مطب‌هایی که تاکنون مجوز لازم را دریافت کرده‌اند نیز خواهد شد یا برای مجوزهای آتی جاری خواهد شد؟

- با توجه به جاری بودن حکم قانونی مبنی بر جلوگیری از مشاغل مزاحم در بند «۲۰» ماده (۵۵) قانون شهرداری که امکان ادامه فعالیت مطب را در صورت بروز مزاحمت خاتمه می‌دهد ضرورت قانونگذاری در این زمینه به چه میزان است؟

نتیجه‌گیری

با توجه به موارد ذکر شده در ارزیابی کارشناسی طرح و حتمی بودن مشکلات اجتناب‌ناپذیر از بابت تصویب طرح پیشنهادی، **تصویب آن توصیه نمی‌شود.** پیشنهاد می‌شود این طرح از دستور کار مجلس خارج شود و تولیت تدوین آیین‌نامه‌ای را با رعایت کلیه حقوق شهروندی به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی داده شود تا با همکاری سایر ارگان‌های مسئول در این زمینه، در مدت زمان تعیین شده اقدام لازم صورت گیرد. در صورت اصرار بر تصویب این طرح، لازم است نسبت به رفع ابهامات مطرح شده و تعیین فرصت‌های حداقل و حداکثر زمانی برای جابجایی مطب‌های موجود اقدام شود.

